

Studiegids 23/24

PA² Jaar 2 semester 1

Inhoud

Inhoud.....	1
Voorwoord.....	2
1 Uitgangspunten van het studieprogramma	3
1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 5 en 6.....	7
2 Studieloopbaanbegeleiding	8
2.1 Studieloopbaanbegeleiding.....	8
2.2 Onderzoek.....	8
2.3 Themaachtenden	9
2.4 Toetsing.....	9
3 Studieonderdelen Periode 5 en 6.....	10
3.1 Werkplekieren.....	10
3.2 Portfolio.....	13
3.3 Kennisbasis Nederlands en Rekenen-Wiskunde 3.....	18
Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen	22
Nuttige adresgegevens	27

Voorwoord

Beste student,

Welkom in het tweede studiejaar van de universitaire pabo (PA²). In deze vierjarige opleiding combineer je je hbo-opleiding leraar basisonderwijs op Hogeschool IPABO met een wo-bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen op de VU. De theorie die je leert kun je direct toepassen in de praktijk van je stage op de basisschool. Zo ontwikkel je je tot een universitair geschoolde leerkracht.

Het tweede jaar heeft dezelfde opbouw als het eerste jaar. Tijdens de colleges op IPABO krijg je kennis en vaardigheden aangeboden met betrekking tot de verschillende vakken. Deze kennis en vaardigheden gebruik je bij je stage op de basisschool. Ook maak je een portfolio, waarin je voorbeelden opneemt van de verschillende vakken. Sommige vakken worden daarnaast afgerond met een kennistoets of een presentatie.

Elke week loop je één dag stage op de basisschool. Daarnaast zijn er twee dagen waarop de colleges op IPABO kunnen worden ingeroosterd. We proberen de colleges zo veel mogelijk op één dag in te roosteren, zodat je de andere dag kunt besteden aan zelfstudie en het voorbereiden van je stage. Dit is echter niet altijd mogelijk. Let op: op deze andere dag ben je niet vrij. Je kunt op die dag worden opgeroepen voor een gesprek, themadag of toets.

We wensen je veel succes in je studie aan Hogeschool IPABO!

Docententeam PA²

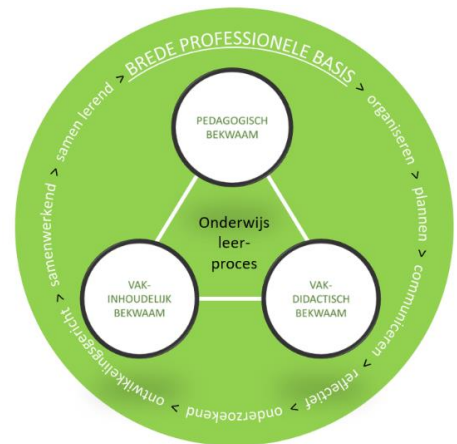
1 Uitgangspunten van het studieprogramma

In onderstaand overzicht kun je zien hoe we de opleiding hebben ingedeeld en wat we per fase van een student verwachten. Om de studeerbaarheid te verhogen hebben we elk semester opgedeeld in twee periodes. Elke periode duurt 9 à 10 weken. Naast lesweken zijn er toetsweken en voor de voltijdopleiding ook stageweken. De majorfase hebben we opgedeeld in vier beroepstaken en de minorfase in vier minoren.

		Semester 1	Semester 2
Majorfase	Jaar 1 Fase: Opleidingsbekwaam	Beroepstaak 1 Periode 1 en 2	Beroepstaak 2 Periode 3 en 4
	Jaar 2 Fase: Minorbekwaam	Beroepstaak 3 Periode 5 en 6	Beroepstaak 4 Periode 7 en 8
Minorfase	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 1 Periode 9 en 10	Minor 2 Periode 11 en 12
	Jaar 3 Fase: Werkplekbekwaam	Minor 3 Periode 13 en 14	Minor 4 Periode 15 en 16

Voor elk studieonderdeel in deze gids krijg je studiepunten (EC). We werken zowel in de major- als de minorfase voor een groot deel met een vakoverstijgend programma, waarin we verschillende vakken rondom een gezamenlijk thema aanbieden.

Het studieprogramma zit zo in elkaar dat je werkt aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten. Een bekwame leraar is een leraar die heeft aangetoond dat hij vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch invulling kan geven aan het beroep leraar basisonderwijs. Een bekwame leraar is ook deelnemer aan een professionele (onderwijs-)leergemeenschap. Deze vormt hij met zijn collega's.

Figuur 1: Bekwaamheidsprofiel leerkracht basisonderwijs, bewerkt model, bron: Onderwijscoöperatie, 2012

Binnen Hogeschool IPABO zijn de landelijke bekwaamheidseisen (LBHE) leidend in het curriculum. De codes komen terug in de verschillende beoordelingsformulieren onder het kopje BHE. De volledige lijst van LBHE vind je in Bijlage 1: Landelijke Bekwaamheidseisen. Daarin is duidelijk hoe de leerlijn er per bekwaamheidseis uitziet.

Met het studieprogramma kiezen we er ook voor om jou als student meer eigen regie te geven en ruimte te maken voor jouw eigen interesses en vragen. Dat kan zowel bij het werkplekleren als in het basisprogramma.

CONTEXTEN BEKWAAMHEIDSEISEN

Het leerproces van jou als student tot beginnende leerkracht basisonderwijs staat steeds centraal in het studieprogramma. Je ziet hieronder hoe dat per fase en per jaar wordt opgebouwd.

Opleidingsbekwaam (eind jaar 1)

In de opleidingsfase opleidingsbekwaam voert de student leeractiviteiten uit, waarin hij zich vakinhoudelijk heeft verdiept. Hij houdt daarbij rekening met de gegeven startsituatie en de verschillen tussen leerlingen. De activiteiten verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- onder coaching en verantwoordelijkheid van de mentor;
- de leeractiviteiten zijn een variatie in werkvormen;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep en op informele contacten met ouders. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Minorbekwaam (eind jaar 2)

In de opleidingsfase minorbekwaam is de student in staat om, onder begeleiding van de mentor en op basis van een groepsplan, onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. De student kan daarbij in de uitvoering rekening houden met de verschillen in de groep door af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van zijn groep.

De student kan een sfeer neerzetten tijdens de leeractiviteiten, waarin de leerlingen rekening (leren) houden met elkaar. De student heeft daarbij zicht op zijn eigen communicatief gedrag en dat van de leerlingen onderling in zijn groep. De student herkent de basisbehoeften bij leerlingen en houdt hier rekening mee.

De leeractiviteiten verricht de student in de volgende context op zijn stage:

- onder gedeelde verantwoordelijkheid van de mentor;
- stimulerend en (bege)leidend;
- een dagdeel;
- tijdens leeractiviteiten met een variatie in werkvormen en aandacht voor de verschillende onderwijsbehoeften. Hierbij woont de student ook enkele gesprekken in formele setting met ouders bij;
- de leeractiviteiten zijn afgestemd op de gebruikelijke inrichting van het onderwijs in de stagegroep. Een taakverdeling hierin wordt samen met de mentor afgestemd.

Werkplekbekwaam (eind jaar 3)

Op niveau van werkplekbekwaam voert de student leeractiviteiten in de stage uit, waarin de student laat zien dat hij zijn handelen afstemt op de visie van de school en die kan onderbouwen op basis van theorie. De student is in staat om voor een werkdag, volledig zelfstandig en op basis van een groepsplan alle onderwijsactiviteiten inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord uit te voeren. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep, ook met die van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften.

Dit verricht hij in de volgende context op zijn stage:

- gecoacht door de mentor;
- stimulerend, leidend en begeleidend;
- werkt op basis van een passende vorm van sturing;
- binnen de groep aandacht voor verschillen en extra zorg bieden aan een kleine groep leerlingen;
- in deze fase heeft de student enige inbreng in formele oudercontacten onder toezicht van zijn mentor;
- als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Startbekwaam (eind jaar 4)
<p>Op niveau van startbekwaam voert de student gedurende een aantal weken, bestaande uit vijf opeenvolgende werkdagen, volledig zelfstandig onderwijs uit. Dit doet hij voor verschillende onderwijsactiviteiten op planmatige en berekeneerde wijze. Het gegeven onderwijs is hierbij inhoudelijk, organisatorisch, pedagogisch en vakdidactisch verantwoord. Dit voert hij uit voor een (leeftijds)groep naar keuze, rekening houdend met de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Over de voortgang van de onderwijsprocessen en de opbrengsten bij kinderen kan hij rapporteren aan en in gesprek gaan met collega's en ouders op basis van een analytisch zicht op de ontwikkeling en het leren van kinderen en het eigen professionele aandeel hierin.</p> <p>De activiteiten verricht hij in de volgende context op zijn stage:</p> <ul style="list-style-type: none">• zelf verantwoordelijk;• de complete weken: gedurende vijf opeenvolgende werkdagen;• stimulerend, leidend en begeleidend;• werkt op basis van een passende vorm van sturing;• leeractiviteiten zijn gericht op de groep als heterogene groep;• de student is in staat om onder supervisie van de mentor zelfstandig oudergesprekken te voeren;• als lid van het schoolteam; binnen de visie van de school.

Tabel 1: Bekwaamheidsniveau per context opleidingsfase

1.1 Plaats van onderwijseenheden van het betreffende studiejaar in het totale programma periode 5 en 6

Jaar 2 eerste semester BT3: Ontwerpen van adaptief onderwijs	
Periode 5	Periode 6
Kern: Onderzoek naar en omgaan met verschillen	
Werkplekieren: 6 EC Werkplekieren in de middenbouw groep 3-4	
Basisprogramma: 6 EC Deelnemende vakken periode 5: NE RE N&T LEV Deelnemende vakken periode 6: NE PE RE ICT ENG SCHR	
Kennisbasis: 3 EC RE en NE	
Totaal: 15 EC	

2 Studieloopbaanbegeleiding

2.1 Studieloopbaanbegeleiding

In het tweede studiejaar word je op Hogeschool IPABO begeleid door je studieloopbaanbegeleider (SLB'er). De studieloopbaanbegeleider begeleidt jouw leerproces op adaptieve wijze: hij sluit aan bij de opleidingsfase waarin je zit, bij de dynamiek in de groep en bij de behoeftes van jou of van de hele groep.

De studieloopbaanbegeleider kan een sturende rol op zich nemen, maar hij streeft naar een meer begeleidende en coachende rol. We gaan er daarbij vanuit dat jij zelf verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces(sen) en dat je je actief, collegiaal en constructief opstelt.

Ten aanzien van de brede professionele basis wordt tijdens de tweedejaars SLB-bijeenkomsten aandacht besteed aan:

1. werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte;
2. reflectief leren;
3. een onderzoekende houding aannemen (informatie verzamelen en conclusies trekken);
4. een actieve bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling (professioneel samenwerken en communiceren).

Daarnaast spelen tweedejaars studenten een rol in de ontvangst en begeleiding van eerstejaars studenten.

Leren in de praktijk, op je werkplek, vormt ook een essentieel deel van je opleiding. Over de begeleiding tijdens het werkpleklernen lees je meer in het document "Werkpleklernen Hogeschool IPABO 2023-2024."

2.2 Onderzoek

Tijdens je studie aan de universitaire pabo (PA²) word je opgeleid tot onderzoekende leerkracht. De onderzoekslijn van PA² is belegd bij de Vrije Universiteit, waar je wetenschappelijke kennis en vaardigheden leert die je vervolgens kunt toepassen in de praktijk van het onderwijs. De bijeenkomsten op Hogeschool IPABO zijn gericht op het stimuleren van de onderzoekende houding.

2.3 Themaochtenden

Aan het begin van elke periode, dus vier keer per studiejaar, vindt er een themaochtend plaats voor alle studenten van de universitaire pabo (eerste- tot en met vierdejaars). Eén themaochtend wordt door het docententeam PA² georganiseerd en de overige drie door de studenten zelf.

Het thema dat centraal staat wordt gekozen op basis van de interesse van de studenten en/of de actualiteit. Ook is er altijd tijd en ruimte om met elkaar ervaringen uit te wisselen en eventueel vragen te stellen over je opleiding aan studenten uit de andere jaren.

Voor jou als PA²-student is deelname aan de themaochtend verplicht, zodat je elkaar leert kennen en van elkaar kunt leren.

Datum themaochtend	Georganiseerd door:
7 september 2023	SLB'ers PA ²
16 november 2023	U40
8 februari 2024	U30
18 april 2024	U20

2.4 Toetsing

Bij de modulebeschrijvingen wordt steeds aangegeven op welke manier de toetsing van elke module plaatsvindt. Modules worden afgesloten met bijvoorbeeld een verslag, een presentatie of een mondeling gesprek. Hiervoor zijn leerdoelen opgesteld en een aantal voorwaardelijke criteria. Bij de beoordeling van de leerdoelen worden de beoordelingscriteria met de schaal 'voldoende niveau' en 'hoogwaardig niveau' gebruikt.

Naast deze toetsvorm worden er ook digitale kennistoetsen afgenomen. Na het maken van deze toets krijg je een percentage te zien. Dit geeft je een inschatting van hoe je de toets hebt gemaakt. Nadat alle studenten de toets hebben gemaakt, analyseert de toetscommissie de vragen en bepaalt zij de cesuur. Op de publicatiedatum – te vinden in het toetsrooster – wordt je definitieve cijfer bekend.

Elk jaar heb je twee mogelijkheden om de toets te maken: de eerste kans en een herkansing. De data dat de toetsen worden afgenomen of moeten worden ingeleverd zijn te vinden op het portaal van IPABO onder 'toetsplanning'. Je vindt bijzonderheden met betrekking tot de toetsing ook terug bij de modulebeschrijvingen onder 'afnamecondities en toegestane hulpmiddelen bij toets' en 'innamecondities toets'.

Als één van de voorwaardelijke criteria niet in orde is, wordt het verslag wel inhoudelijk nagekeken, maar volgt een beoordeling VW. Tijdens de volgende mogelijkheid kan de toets opnieuw worden ingediend of afgenomen.

3 Studieonderdelen Periode 5 en 6

In dit hoofdstuk vind je alle studieonderdelen waarop je wordt beoordeeld in het eerste semester van het tweede jaar PA².

3.1 Werkplekleren

Tekst toevoegen Standaard IPABO

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielaast in credits	Werkvormen
Werkplekleren BT3 (middenbouw 3-4) UWPA-BT3 21B-WPA-BT3	2023-2024	5 en 6	Werkplekleren	6 EC	n.v.t.

INHOUD STUDIEONDERDEEL

Leren in de praktijk op de basisschool vormt een essentieel onderdeel van je opleiding. Op de stage bereid je je voor op het beroep leerkracht basisonderwijs. Je ervaart daar wat het vak leraar basisonderwijs betekent en wat er bij komt kijken.

Door daadwerkelijk kinderen te begeleiden ervaar je hoe complex het beroep van leraar basisonderwijs is. Van jou wordt een professionele houding in de omgang met leerlingen, collega's en ouders verwacht. Jij bent de spil van je ontwikkeling en verantwoordelijk voor je eigen leerproces. Samen met mentoren, schoolopleiders en instituutopleiders begeleiden we jou in je ontwikkeling tot startbekwame leerkracht.

Doel van het werkplekleren

- je kennis te laten maken met alle facetten van het beroep leerkracht basisonderwijs;
- je te laten participeren en werkervaring op te laten doen in het werkveld;
- je een beeld te geven van de structuur en het functioneren van de school als organisatie;
- je de geleerde theoretische kennis toe te laten passen in praktijksituaties;
- je de bekwaamheden eigen te laten maken;
- je onderzoekende houding te stimuleren;
- je vanuit de praktijk nieuwsgierig te maken naar het leren van kinderen.

Verantwoording studielast	
Stagedagen	Minimaal 16 (128 uur)
Vorbereiding en evaluatie	32 uur
Toetsing (WPA voorbereiding)	8 uur

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (2.1 en 2.2)	De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan. De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.
Vakdidactisch bekwaam (2.3, 2.4 en 2.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.
Pedagogisch bekwaam (2.6 en 2.8)	De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving. De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.
Brede professionele basis (2.9, 2.10, 2.11)	De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor, studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden. De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.

BHE¹ - leerdoelen

Zie Beoordelingsformulier WPA 2023-2024.

Uitwerking toetsvormen

De beoordeling van het werkplekleren vindt plaats door middel van een werkplekassessment (WPA). Het WPA bestaat uit de uitvoering van een lesactiviteit en een reflectie en evaluatie op je eigen handelen.

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Het WPA wordt beoordeeld door een schoolopleider of instituutsopleider.

Inname condities toets

In het document 'Werkplekleren Hogeschool IPABO 2023-2024' staat beschreven welke documenten je voorafgaand aan het WPA dient in te leveren via OnStage.

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via OnStage. OnStage is bereikbaar via <https://intranet.ipabo.nl>.

¹ Bekwaamheidseis: Vakinhoudelijk bekwaam (VI); vakdidactisch bekwaam (VD); pedagogisch bekwaam (PB); brede professionele basis (BPB)

3.2 Portfolio

(Onderzoek naar en omgaan met verschillen)

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
Portfolio BT3: Onderzoek naar verschillen en Omgaan met verschillen UPORT3 21U-BP-BT3	2023-2024	5 en 6	BP	6 EC	HC, WC, digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: PORTFOLIO

Kinderen verschillen in tal van opzichten. Daar maak je in je onderwijs continu passend gebruik van. Eerst moet je de verschillen tussen leerlingen leren zien. Vervolgens bedenk je hoe je hiermee om moet gaan. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om verschillen in identiteit, levensbeschouwing, kennis, vaardigheden, gedrag, leervermogen en motivatie. Bij elk verschil past wellicht ook een andere aanpak en van de leraar wordt verwacht dat hij deze aanpakken integreert in samenhangend onderwijs.

Tijdens beroepstaak 3 laat je zien dat je je bewust bent van verschillen tussen kinderen en dat je je pedagogisch-didactisch handelen hierop af kunt stemmen. Je verzorgt een samenhangend lesaanbod in je klas waarbij je rekening houdt in je aanbod en in je begeleiding met deze verschillen. Je verzamelt voorbeelden vanuit alle vakgebieden die in beroepstaak 3 het aanbod verzorgen, waarbij je laat zien hoe je met de verschillen in jouw groep bent omgegaan.

Je portfolioverslag bestaat uit twee onderdelen. Een groot deel van het onderwijs in groep 3/4 bestaat uit het (aanvankelijk) technisch leren lezen, schrijven en rekenen. In het eerste deel van je portfolioverslag ga je hier dan ook specifiek op in. Hoe geef je goed lees-, schrijf- en rekenwiskundeonderwijs in groep 3 en 4 volgens de vakliteratuur? Hoe zie je dat terug in je stageklas en in de methoden die hiervoor gebruikt worden in de klas? Wordt er gedifferentieerd en zo ja hoe? Je gaat zelf ook lessen geven in deze drie vakken. Dat mag met de methode, maar je zorgt er wel voor dat je les aansluit bij jouw klas en je besteedt aandacht aan de betrokkenheid van de kinderen. Ook zorg je ervoor dat je aansluit bij de verschillen tussen de kinderen (differentiatie).

Reflecteer op de door jou gegeven lessen. Wat ging goed en wat doe je de volgende keer anders (vakdidactisch, organisatorisch, pedagogisch)?

In het tweede onderdeel van je portfolioverslag bekijk je de verschillen tussen de kinderen in je klas in brede zin. Welke verschillen tussen kinderen zijn er? Ga hiervoor in gesprek met de kinderen (en eventueel met hun ouders) en met je mentor. Ook geef je verschillende vakken, waarbij verschillende instructiemodellen aan bod komen en je bekijkt hoe kinderen hierop reageren. Wat valt je op? Dit is je vooronderzoek als het gaat om verschillen tussen kinderen.

Vervolgens ga je je verdiepen in een bepaald onderwerp dat speelt in je klas en/of dat jou erg aanspreekt. Stel een praktijkgerichte onderzoeksvraag die je verder gaat onderzoeken met behulp van literatuur. Beschrijf vervolgens je bevindingen: hoe kun je deze toepassen in de praktijk van je klas? Probeer dit ook uit.

Tot slot reflecteer je op je eigen denken en handelen rondom omgaan met verschillen tussen kinderen.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakdidactisch bekwaam (2.3, 2.4 en 2.5)	De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen. De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs. De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.
Pedagogisch bekwaam (2.8)	De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.
Brede professionele basis (2.9 en 2.10)	De aanstaande leerkracht neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor, studiegenoten/ opleidingsdocenten). De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en verbindt hier voorlopige conclusies aan.

Vak	Literatuur
Nederlands	Huizenga, H. (2017). <i>Taal & Didactiek: aanvankelijk en technisch lezen</i> . Groningen/Houten: Noordhoff.
Rekenen-wiskunde	Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S., Amse, H., Barth, F. & Lek, A. (2014). <i>Rekenen-wiskunde in de praktijk, Onderbouw (2e druk)</i> . Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. [deel 1: hoofdstuk 10 tot en met 17]; Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S., Barth, F., den Engelsens, J., Lek, A., van Waveren-Hogervorst, C. (2019). <i>Rekenen-wiskunde in de praktijk. Kerninzichten (2e druk)</i> . Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. [hoofdstuk 2, 3 en 13];
Pedagogiek	Brouwers, H. (2019). <i>Kiezen voor het jonge kind</i> . Bussum: Coutinho; Van den Bergh, L., & Ros, A. (2021). <i>Begeleiden van actief leren</i> . Bussum: Coutinho;
Schrijven	Kooijman, E., (2019) <i>Van Schrift naar Schrijven</i> . Rosmalen: Cantal; Hand-outs uitgedeeld tijdens de vaklessen.
Natuur & techniek	Marell, J., & De Vaan, E. (2020). <i>Praktische didactiek voor natuur en techniek</i> . Bussum: Coutinho. <i>Aanbevolen, maar niet verplicht:</i> Kersbergen, C. (2021). <i>Natuuronderwijs inzichtelijk (5e druk)</i> . Bussum: Coutinho [hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 en 16];

Levensbeschouwing	Kopmels, T. (2020). Verhalen vertellen en vragen stellen. Groningen/Houten: Noordhoff.
--------------------------	--

Verantwoording studielast	
Contacturen	70 uur
Zelfstudie	40 uur
Toetsing	30 uur

3.2.1 Toetsing

Voorwaardelijke criteria	
<ul style="list-style-type: none"> Het verslag voldoet aan de eisen zoals geformuleerd in het taalbeleid van Hogeschool IPABO. De student vertoont bij alle studieonderdelen een actieve, constructieve en collegiale rol. De student heeft in zijn portfolio van de vakgebieden Nederlands, pedagogiek, rekenen-wiskunde, natuur & techniek, levensbeschouwing, ICT en Engels/tweedetaalverwerving voorbeelden opgenomen van lesactiviteiten. De student toont aan dat hij feedback heeft gevraagd en ontvangen vanuit verschillende perspectieven (bijvoorbeeld leerlingen, mentor, docenten IPABO, schoolopleider). 	
Leerdoelen	
VD 2.3	De student beschrijft het onderwijs in (aanvankelijk) technisch lezen, schrijven en rekenen-wiskunde in zijn stageklas met behulp van vakliteratuur.
VD 2.4	De student beschrijft op welke manier er gedifferentieerd wordt in het onderwijs in (aanvankelijk) technisch lezen, schrijven en rekenen-wiskunde in zijn stageklas en gebruikt daarbij vakliteratuur.
VD 2.5	De student ontwerpt een samenhangend lesaanbod voor (aanvankelijk) technisch lezen, schrijven en rekenen-wiskunde, waarbij hij aandacht heeft voor de betrokkenheid van de kinderen.
VD 2.5	De student beschrijft op welke manier hij in zijn aanbod voor (aanvankelijk) technisch lezen, schrijven en rekenen-wiskunde rekening heeft gehouden met verschillen tussen kinderen (differentiatie).
BP 2.9	De student reflecteert op de gegeven lessen (aanvankelijk) technisch lezen, schrijven en rekenen-wiskunde en beschrijft verbeterpunten.

VD 2.4	De student brengt vanuit verschillende vakken de beginsituatie van de kinderen in beeld aan de hand van concrete voorbeelden (bijvoorbeeld m.b.v. leerlingwerk).
PB 2.8	De student onderbouwt de verschillen tussen de leerlingen in zijn klas die relevant zijn voor zijn denken en handelen als leerkracht aan de hand van bevindingen uit zijn (voor)onderzoek en de theorie.
BPB 2.10	De student laat zien hoe hij een voor hem persoonlijk relevant onderwerp heeft onderzocht in een praktijkgericht onderzoek.
PB 2.8	De student toont aan welk effect het toepassen van de bevindingen uit zijn praktijkonderzoek in de stageklas heeft op de kinderen.
BPB 2.9	De student reflecteert op zijn eigen denken en handelen met betrekking tot de verschillen tussen zijn leerlingen.

BEOORDELINGSCRITERIA

De mate waarin de geformuleerde leerdoelen behaald zijn, wordt beoordeeld als:

- Onvoldoende (0 punten);
- Voldoende (1 punt) of
- Hoogwaardig (2 punten).*

<p>Voldoende (1 punt)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op voldoende niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de student op hoofdlijnen juist redeneert; - en de student hoofd- en bijzaken in zijn verhaal kan onderscheiden. • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - het werk van de student is op herkenbare wijze uitgewerkt. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student laat zien dat hij de literatuur beheerst; - de student laat zien dat hij de theorie aan praktijksituaties kan koppelen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student maakt gebruik van elementen uit een reflectiemethode; - de student gebruikt feedback ten behoeve van zijn ontwikkeling tot leerkracht.
<p>Hoogwaardig (2 punten)</p>	<p>De student behaalt het geformuleerde leerdoel op hoogwaardig niveau. Dat kan op de volgende manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De student onderbouwt en maakt op een navolgbare wijze inzichtelijk dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - waarbij de redeneringen van de student volledig en uitputtend zijn; - en waarbij de student bij de kern van het verhaal blijft en relevante informatie geeft (scherp en to the point). • De student betreft in de uitwerking van zijn opdracht al de geformuleerde aspecten in het leerdoel; <ul style="list-style-type: none"> - de student is hierbij inhoudelijk creatief, origineel en/of innovatief. • De student betreft op de juiste wijze bronnen om te verantwoorden dat het leerdoel is behaald; <ul style="list-style-type: none"> - de student betreft in de uitwerking van de opdracht hoogwaardige literatuur; - de student gaat kritisch om met (theoretische) bronnen. • De student reflecteert op een systematische wijze op zijn handelen op basis van de leerdoelen; <ul style="list-style-type: none"> - de student koppelt zijn handelen aan een dieper leren (reflectie op dieper niveau); - de student zoekt actief naar feedback en analyseert daarmee zijn ontwikkeling tot leerkracht.

* De complexiteit van wat een student moet kunnen, neemt over de jaren toe. Dit blijkt uit het beheersingsniveau van de leerdoelen. De criteria voor voldoende en hoogwaardig niveau blijven gelijk.

Uitwerking toetsvormen

Portfolio, bestaand uit een verslag waarin de student laat zien hoe hij onderzoek heeft gedaan naar en omgaat met verschillen in zijn klas en bijlagen waarin de verschillende vakken terugkomen.

Inname condities toets

Toetsen tellen alleen mee wanneer zij ingeleverd zijn via GradeWork. GradeWork is bereikbaar via portaal.ipabo.nl

3.3 Kennisbasis Nederlands en Rekenen-Wiskunde 3

Naam en code Osiris	Studiejaar	Onderwijsperiode	Programma-gebied	Studielast in credits	Werkvormen
- Nederlands BT3 UKB3 21BNEDBGVTL - rekenen BT3 UKB3 21BREKG34	2023-2024	5 en 6	KB	3 EC	HC, WC, digitaal

INHOUD STUDIEONDERDEEL: KENNISBASIS NEDERLANDS EN REKENEN-WISKUNDE 3**Nederlands**

In het onderdeel 'Kennisbasis Nederlands' bereiden we je voor op de landelijke kennisbasistoets Nederlandse taal voor de Pabo. In elk semester krijg je een aanbod van enkele lessen waarin we ingaan op de vakinhoudelijke en vakdidactische kennis van het vak Nederlands. In BT3 zijn dat de vakdomeinen beginnende geletterdheid, voortgezet technisch lezen en spelling. Dit valt samen met de vakdomeinen die bij Nederlands centraal staan in het onderdeel 'Basisprogramma'. Elk semester wordt je kennis getoetst aan de hand van een kennistoets (Wintoets).

Rekenen-wiskunde

Tijdens de colleges rekenen-wiskunde in BT3 wordt aandacht besteed aan hoe het reken-wiskundeonderwijs plaatsvindt in groep 3 en 4 op de basisschool. Daarnaast werk je aan de verdere beheersing van de kennisbasis rekenen-wiskunde. Specifiek komt de rijke wereld van de getallen aan bod: hele getallen, priemgetallen, deelbaarheid, GGD, KGV en talstelsels.

Aan het eind van het semester wordt je kennis getoetst aan de hand van een kennistoets (WIN). Hiermee bereiden we je ook voor op de landelijke kennisbasistoets rekenen-wiskunde voor de

Pabo. Naast de lessen die je volgt, gaan we ervan uit dat je ongeveer 20 uur per semester besteedt aan zelfstudie.

Om leerlingen te kunnen ondersteunen in hun rekenontwikkeling heb je didactische kennis nodig, die samen met de eigenvaardigheid leidt tot professionele gecijferdheid. Bij de professionele gecijferdheid is het belangrijk om de rol van rekenen-wiskunde in het dagelijks leven duidelijk te maken. Binnen het kennisbasisprogramma werken we gefaseerd toe naar de landelijke kennisbasis.

Tijdens dit studieonderdeel werk je aan de verdere beheersing van de kennisbasis rekenen-wiskunde. Je gaat onder andere aan de slag met: getalrelaties, talstelsels, deelbaarheid en priemfactoren. In de bijeenkomsten wordt dit verder toegelicht.

Bekwaamheidseisen studieonderdeel	
Vakinhoudelijk bekwaam (2.1)	De aanstaande leerkrachtstaat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.

Vak	Literatuur
Nederlands	<ul style="list-style-type: none"> Huizenga, H. (2017). Taal & didactiek – Aanvankelijk en technisch lezen. Groningen/Utrecht: Noordhoff Uitgevers. Hieruit: hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4 t/m 9; Huizenga, H. & Robbe, R. (2020). Basiskennis taalonderwijs. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. Hoofdstuk 5, 6, 11. 10voordeleraar (z.d.). Uitwerking kennisbasis pabo Nederlands. Geraadpleegd op 13 mei 2022, van https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/uitwerking-kennisbasis-pabo-nederlands.pdf Hieruit de domeinen 3 (Beginnende geletterdheid), 4 (Voortgezet technisch lezen) en 9 (Spelling). PowerPoint-presentaties van de bijeenkomsten.
Rekenen-wiskunde	<ul style="list-style-type: none"> Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S., Amse, H., Barth, F. & Lek, A. (2014). Rekenen-wiskunde in de praktijk, Onderbouw (2e druk). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. [deel 1: hoofdstuk 10 tot en met 17]; Oonk, W., Keijzer, R., Lit, S., Barth, F., den Engelsens, J., Lek, A., van Waveren-Hogervorst, C. (2019). Rekenen-wiskunde in de praktijk. Kerninzichten (3e druk). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. [hoofdstuk 2, 3 en 13].
Facultatief	<ul style="list-style-type: none"> Kuiken, F. & Vermeer, A. (2013). <i>Nederlands als tweede taal in het basisonderwijs</i>. Amersfoort: Thieme Meulenhoff. Hieruit: hoofdstuk 5.

Verantwoording studielast	
Contacturen	10 uur
Zelfstudie	70 uur
Toetsing	4 uur

3.3.1 Toetsing

BHE	Leerdoelen
VI 2.1	De student kan 60 kennistoetsvragen BT3 Nederlands en 43 kennistoetsvragen BT3 rekenen-wiskunde beantwoorden.

Uitwerking toetsvormen
<p>Kennistoets met 60 meerkeuzevragen voor beide vakken. Voor rekenen-wiskunde wordt er gedurende het semester een digitale proeftoets afgenomen als summatief toetsmoment.</p>

Afname condities en toegestane hulpmiddelen bij toetsen
<p>De toetsen worden afgenomen op Hogeschool. Er zijn geen hulpmiddelen toegestaan.</p>

Bijlagen

Bijlage 1: Landelijke bekwaamheidseisen

Bekwaamheidseisen Hogeschool IPABO

Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de landelijke bekwaamheidseisen (Bussemaker, 2017). Deze geven toetsbare eisen voor het vak leraar basisonderwijs en geven de (minimale) bekwaamheid weer waar studenten aan het eind van de opleiding over dienen te beschikken. In de onderstaande tabel is aangegeven welke eisen er op Hogeschool IPABO aan het eind van het betreffende jaar moeten worden beheerst. In sommige gevallen betreft dit voor verschillende jaren dezelfde bekwaamheidseis.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKINHOUDELIJK BEKWAAM (VI)				
1	VI 1.1 De aanstaande leerkracht beheerst van alle leergebieden de leerstof van de aangeboden leeractiviteiten.	VI 2.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 3.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van de leeractiviteiten gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, en kent de theoretische achtergronden daarvan.	VI 4.1 De aanstaande leerkracht staat boven de leerstof van het basisonderwijs, gericht op het behalen van de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van het primair onderwijs, kent de theoretische achtergronden daarvan, en houdt zijn vakkennis- en kunde actueel.
2	VI 1.2 De aanstaande leerkracht kan de leerstof samenstellen, kiezen of bewerken op dusdanige wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 2.2 De aanstaande leerkracht gebruikt kennis van leerlijnen om de leerstof in samenhang samen te stellen, te kiezen of te bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 3.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven.	VI 4.2 De aanstaande leerkracht overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen en kan de leerstof in samenhang samenstellen, kiezen of bewerken op zo'n wijze dat de leerlingen die kunnen leren en kunnen begrijpen wat de relevantie van de leerstof is voor het dagelijks leven en het vervolgonderwijs.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
VAKDIDACTISCH BEKWAAM (VB)				
3	VD 1.3 De aanstaande leerkracht stelt leerdoelen bij de vakinhoud en kan deze afstemmen op het niveau en de kenmerken van de doelgroep.	VD 2.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 3.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van zijn leerlingen, en de inzet van verschillende methodieken en middelen.	VD 4.3 De aanstaande leerkracht vertaalt de vakinhoud zodanig dat een duidelijke relatie aanwezig is tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de individuele leerling en de inzet van verschillende methodieken en middelen.
4	VD 1.4 De aanstaande leerkracht herkent verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactische werkvormen en (digitale) leermiddelen.	VD 2.4 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 3.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk koppelen aan kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.	VD 4.4 De aanstaande leerkracht kan zijn onderwijspraktijk baseren op kennis van verschillende leer- en onderwijstheorieën, vakdidactiek, (digitale) leermiddelen en evalueren en beoordelen van onderwijs.
5	VD 1.5 De aanstaande leerkracht kan leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren.	VD 2.5 De aanstaande leerkracht kan samenhangende leeractiviteiten voorbereiden, uitvoeren en evalueren, gebruikt hierbij voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak onderbouwen.	VD 3.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren, op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak analyseren en bijstellen.	VD 4.5 De aanstaande leerkracht kan onderwijs voorbereiden, uitvoeren en evalueren op basis van voortgangsinformatie en kan zijn didactische aanpak en handelen analyseren, bijstellen en ontwikkelen.

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
6	<p>PB 1.6 De aanstaande leerkracht werkt tijdens de uitvoering van zijn leeractiviteiten aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat.</p>	<p>PB 2.6 De aanstaande leerkracht kan, in afstemming met collega's, werken aan een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 3.6 De aanstaande leerkracht kan, in samenwerking met collega's en andere professionals, een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat realiseren waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>	<p>PB 4.6 De aanstaande leerkracht kan met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's en andere professionals een veilig ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen realiseren waarmee de aanstaande leerkracht bijdraagt aan de ontwikkeling tot zelfstandige en verantwoordelijke volwassenen in de samenleving.</p>
7	<p>PB 1.7 De aanstaande leerkracht herkent pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën passend bij de doelgroep.</p>	<p>PB 2.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen koppelen aan pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelings-theorieën en gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 3.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>	<p>PB 4.7 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen verantwoorden op basis van pedagogische theorieën en methodieken, ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorieën.</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
PEDAGOGISCH BEKWAAM (PB)				
8	<p>PB 1.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de groep.</p>	<p>PB 2.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen.</p>	<p>PB 3.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>	<p>PB 4.8 De aanstaande leerkracht kan zijn pedagogisch handelen afstemmen op de individuele leerlingen en de groep en kan dit handelen afstemmen op en verantwoorden naar de leerlingen, ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerlingen betrokken zijn.</p>
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
9	<p>BPB 1.9 De aanstaande leerkracht werkt aan zijn eigen ontwikkeling door op basis van eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 2.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 3.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (mentor/coach, medecursisten/ opleidingsdocenten).</p>	<p>BPB 4.9 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling door te werken aan eigen leer- en ontwikkelingsdoelen gebaseerd op de eigen ontwikkelbehoefte en maakt hierbij gebruik van reflectief leren (collega's/ medecursisten/ opleidingsdocenten/ andere professionals).</p>

Periode	Jaar 1 Opleidingsbekwaam	Jaar 2 Minorbekwaam	Jaar 3 Werkplekbekwaam	Jaar 4 Startbekwaam
BREDE PROFESSIONELE BASIS (BPB)				
10	<p>BPB 1.10 De aanstaande leerkracht heeft een nieuwsgierige houding, stelt zichzelf vragen en zoekt naar antwoorden vanuit verschillende perspectieven.</p>	<p>BPB 2.10 De aanstaande leerkracht heeft een onderzoekende houding en verzamelt vanuit verschillende perspectieven gegevens en kan hier voorlopige conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 3.10 De aanstaande leerkracht kan op systematische wijze, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven gegevens verzamelen en analyseren en kan hier conclusies aan verbinden.</p>	<p>BPB 4.10 De aanstaande leerkracht maakt flexibel gebruik van een onderzoeksproces: formuleert een beantwoorbare onderzoeksvraag en verzamelt systematisch, met geëigende methoden en vanuit verschillende perspectieven data om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, hanteert passende methodes van analyse en kan daar conclusies aan verbinden.</p>
11	<p>BPB 1.11 De aanstaande leerkracht toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 2.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op groepsniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 3.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking.</p>	<p>BPB 4.11 De aanstaande leerkracht levert een actieve bijdrage aan de schoolontwikkeling op zowel groeps- als schoolniveau en toont verantwoordelijkheid in communicatie en samenwerking met zowel intern als extern betrokkenen van de werkplek.</p>

Nuttige adresgegevens

Website www.ipabo.nl

Decanaat/Vertrouwenspersonen

Amsterdam: Jochem Quartel
e-mail: j.quartel@ipabo.nl

Alkmaar: Ans Koopman
e-mail: a.koopman@ipabo.nl

Examencommissie

e-mail: examencommissie@ipabo.nl

Teamleider: Jenny Schrupf
E-mail: j.schrumpf@ipabo.nl

Coördinator PA²: Inouk Boerma
e-mail: i.boerma@ipabo.nl